

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

**Uj üveg-
és porcellánüzlet**
Szenzációs megnyitóárak
Okvetlen nézze meg
kirkakataimat
Porcellánház
Lloydsor, Széchenyi-ház

A MAGYARSÁG NINCSEN LEKÖTVE semmilyen irányban, állapította meg a Magyar Párt központi intézőbizottsága Kolozsvárott. Szabad keze van a romániai magyarságnak, amikor arra kerül a sor, hogy kisebbségi érdekei védelmében követendő magatartását megformulázza. Ezzel a megállapítással a Magyar Párt elvágta ama találgatásoknak az útját, amelyek merő kombinációkból táplálkoztak és hol az egyik, hol a másik párt-hoz kötötték a magyar politika szekerét. Taktikai hiba lett volna ezt a le nem kötöttséget elhallgatni és a további találgatásoknak tápot adni, de taktikai hibának mutatkozik a jelenlegi politikai helyzettel szemben majdnem a passzivitásig elmenni. Megtárgyalta ugyanis a központi intézőbizottsága a ma politikai szituációját is és azt annyira bonnyolulinnak látja, hogy a jövőndő magatartás felől nem tudott végleges határozatot hozni. A pártvezetőség kimondotta ezzel kapcsolatosan, hogy megvárja a kormány távozását, de továbbmenőleg az új választások lezajlását is és csak azután — ha a politikai élet képe tisztább lesz — orientálódik majd valamely párttal való együttműködés kérdésében. A körültekintés politikája nem lehet a késelelem politikája. Ha a magyarság a bekövetkező választások előtt nem keresi a kapcsolatot ott, ahol biztosíthatja magának a parlamentben a számarányának megfelelő képviseletet, akkor önmagát itéli hallgatásra. A választójogi törvény, ha olyan lesz, amilyennek mutatkozik, amúgy is megnehezíti majd a kisebbségek szószólóinak mandátumszerzési lehetőségét, tehát az a veszély fenyegeti a magyarságot, amely a választások előtt nem lát tiszta képet a belpolitikában, hogy a választások után, amikor már ez a kép kialakul, nem lesz, aki a magyar sérelmeket felpanaszolja. A jövőben elhatározásai tekintetében nincsen lekötvén a Magyar Párt, ez helyes, de ez a cselekvési szabadság nem jelentheti a passzivitásba fuló medítálást. A magyarságnak igenis cselekednie kell, fel kell fogni azt, hogy a körülményeket addig mérlegelhetjük alaposan, amíg alaposan le is maradunk. A magyarság központi elnöki tanácsa tehát a nyert felhatalmazás alapján keresse már most azt az utat, amely politikai jogaink, kisebbségi követeléseink minél szélesebb alapon való elismertetéséhez és eme jogok érvényesítésének lehetőségéhez vezet. A községi választások olyan eseményszámbe mentek, amelyekből a magyarságnak a tanulságot le kell vonni.

A temesvári magyar tagozat elnökének lemondásáról is irnak mostanában az újságok, amelyeknek értesüléseit Veterány Viktor dr. a nyilvánosság előtt megcáfolja. A temesvári tagozat intézőbizottsága az egyedüli fórum, amely a magyarság akaratának és óhajának a megnyilatkozását tükrözteti vissza és ha majd összehívják az intézőbizottságot, akkor kap ez a kérdés illetékes helyen aktualitást.

„Menjetek a Tiszántulra!”

— Megtorolják a magyarságon esett sérelmet —
A pasáskodó csendőrormestert kioktatják —

Temesvár, március 16.

Megemlékeztünk már arról a felháborító esetről, amely Óteleken történt és amelynek főhőse az újpécsi járási csendőrormester volt. Az óteleki magyarság képviselői bejöttek Temesvárra, ahol felkeresték a Magyar Párt vezető embereit s velük elmentek Oprea János prefektus elé.

Az eset úgy történt, hogy Jónescu újpécsi járási csendőrormester, akihez az óteleki csendőrség is tartozik. Óteleken járt és megtudta, hogy ott megalakult a Magyar Párt altagozata és hogy az altagozat vezetőse tagokat gyűjt. Maga elé hívatta az óteleki magyarság három vezetőjét: Varga Pál, ifj. Somorjai József és ifj. Németh István gazdákat, akiket a legkvalifikálhat-

lanabb kifejezésekkel illetett, aztán rájuk kiáltott:

— Majd adok én nektek! Menjetek a Tiszántulra Magyarországra!

Felszólította őket, hogy a Magyar Párt óteleki altagozatára vonatkozó iratokat adják át. Ezeket megkapta, de nem elégedett meg ennyivel, hanem ifj. Németh Istvánnál házkutatást is tartott. A három gazdát szombat reggeltől estig tartotta a csendőrségen és csak a bíró intervenciójára engedte őket szabadon.

Oprea János prefektus a legnagyobb megütközéssel értesült az esetről és azonnal intézkedett, hogy az iratokat terjesszék be hozzá s egyben beidézette a hatalmaskodó járási őrmestert is. A prefektus megígérte, hogy az óteleki magyarságnak teljes elégtelt szerez.

A kisebbségi nyelvek használata a városi közigazgatásban a legfőbb közigazgatási tanács döntésétől függ

Temesvár, március 16.

Nagy öröme szolgálta annak idején a város magyarságának az a híradás, hogy a városházán magyarnyelvű beadványokat is elfogadnak. Annál keservesebb volt a fájdalom, amikor ezt a rendelkezést a múlt héten hatályon kívül helyezték. Megkérdeztük Georgievici Lucian dr. főpolgármestert, hogy mi ennek az oka. Kérdésünkre a következő választ kaptuk:

— A tévedés az volt, hogy a közigazgatási törvény 389. szakaszát hibásan értelmezték. Azt mondták, hogy a városokban és községekben

kisebbségi nyelvek használatát az illető törvényhatóság határozza meg. Az igazság az, hogy a törvény tulajdonképpen úgy szól, hogy ebben az ügyben a Bukarestben székelő legfőbb közigazgatási tanács az illetékes. Természetes dolog, hogy olyan helyeken, ahol a lakosság tiszta magyar, vagy tiszta német, vagy pedig a lakosság egy része valamelyik népkisebbséghez tartozik, lehet az

olyan város is, hol több kisebbségnek nagyobb tömege van, ott magától értendő, hogy a kisebbségeket

nem lehet elzárni attól, hogy saját anyanyelvükön intézhessenek beadványokat a városi tanácshoz. Erre nézve azonban előterjesztést kell előbb tenni a legfőbb közigazgatási tanácshoz. Nem hinném, hogy az elzárkózna az elől, hogy Temesvár kisebbségi lakosságának jogos kérelme teljesíthető. Ami azonban a beadványoknak a kisebbségek anyanyelvén való elintézését illeti, az nézetem szerint már nehezebben fog menni, mert akkor arra volna szükség, hogy olyan referensek álljanak rendelkezésünkre, akik nemcsak a hivatalos, hanem a kisebbségi nyelveket is

tökéletesen bírják.

Reméljük, hogy a városi tanács ezt a felterjesztést a legfelsőbb közigazgatási tanácshoz minél előbb megteszi és hogy a kedvező elintézés minél előbb megtörténik.

Tőzsdei árfolyamok. Zürichben a lei 2.18.5 Párisban 11.70

Temesvári magánforgalom március 16-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 236, angol font 1156.5, francia frank 8.71, svájci frank 45.60 lira
9.51, sokol 7, dinár 4.18, magyar korona 300, osztrák silling 33.32, márka 56.60.

Temesvár kulturtanácsnoka Négy pályázat érkezett az állásra

Temesvár, március 16.

A városi közigazgatás egyik fontos osztályát van hivatva vezetni a kulturtanácsnok. Ez az állás Temesvárott ezidőszert ideiglenes betöltés alatt áll. Gradinariu Emil látja el a kulturtanácsosi hivatal vezetését. A város az állás végleges betöltésére pályázatot hirdetett, amely a tegnapi nappal járt le. Pályáztak a tanácsnoki állásra Gradinariu, a jelenlegi osztályvezető, Taran Emil megyei közigazgatási tisztviselő, a statisztikai hivatal főnöke, Spalatel kereskedelmi iskolai tanár és Pascu Emil, a városi számvevőség tisztviselője. A pályázatokat az előadói, illetve jelölő bizottság fogja felülvizsgálni és az új kulturtanácsnok végleges és törvényes kinevezését a főpolgármester eszközözi. A kinevezés ténye már legközelebb megtörténik. Gradinariu azelőtt Amerikában lelkészkedett, Déván közigazgatási osztályvezető volt és mint jeltollu újságíró is élénk tevékenységet fejt ki.

Nem tudnak megegyezni a népszövetségi delegátusok a lengyel kérdésben.

Genf, március 15.

Genfben a helyzet némi javulást mutat. Ugyanis az Observer jelentése szerint Spanyolország és Brazília lemondtak arról, hogy a Népszövetség tanácsában állandó tagságuk legyen. Mindkét állam feltétel nélkül Németország állandó tanácsnoksága mellett szavaz.

Az Echo de Paris szerint a rajnai szerződés megsértését jelentené az, ha Németország a kompromisszumba nem menne bele. Franciaország ebben az esetben szabad kezet kapna és azt arra használná föl, hogy Németországnak a Népszövetségbe való fölvételé ellen formálisan tiltakozzék.

A népszövetségi delegátusok tegnap egész napon át folytatták a helyzet tisztázását célzó tárgyalásokat. Két megoldás merült fel, amelyekből a válság elsimítását remélik. Az első terv az volna, hogy Svájc helyébe, amelynek megbízottja lemondott, nem állandó tagként felveszik Lengyelországot. A másik megoldás szerint a népszövetségi tanács valamennyi tagja a jelen ülésszakban lemondana és a közgyűlés új tagokat választ, az alapszabályok szerint pedig módját ejtik annak, hogy Lengyelországot is beválaszthassák. A helyzet ma optimistikusabb, mint tegnap volt. Valószínűleg azt a megoldást választják, hogy Lengyelország nem állandó helyet kap anélkül, hogy Németországnak ehhez hozzá kellene járulnia. Az utolsó pillanatban újból az első tervet tették tanácskozás tárgyává, amely szerint Svájc javasolja, hogy a nem állandó tagok közül az egyik mondjon le és adjon helyet Lengyelországnak. A Népszövetség szerdai teljes ülésén újból megválasztják az összes nem állandó tagokat, akiknek mandátuma tíz hónap múlva járna le.

Szabolcska költeményét szavalták a Petőfi Társaság nagygyűlésén.

Budapest, március 15.

A Petőfi Társaság most tartotta meg ötvenedik nagygyűlését, amelyen Rákóczi Ferenc születésének kétszázötvenedik évfordulóját ünnepelte meg. P e k á r Gyula nyitotta meg az ünnepi gyűlést, amelynek elején kiosztották a legutóbb odaitélt nagydíjakat. Ezután következett az ünnepély, melyet H e t t y e i Aranka Szabolcska Mihály-nak Rákóczi című költeménye elszavalásával kezdett meg. P i n t é r Jenő Rákóczi a magyar költők lantján címen tartott érdekes felolvasást, majd B e n e d e k Elek beszélt igen poétikusan Rákóczi krónikásáról, Mikes Kelemenről. L á z á r Béla ismertette Rákóczi festőjének, Mányoki Adámnak munkáit. Szerepelt még ezenkívül C s a t h ó Kálmán felolvasással, S z a t h m á r y István és B a k ó László szavallatokkal.

Vád alá helyezik

a frankhamisítás terheljeit

Budapest, március 15.

A vádtanácsnak a frankigyben tartott folytatólagos tárgyalásán Z a d r a v e t z tábori püspök kávébarna szerzetesi csuhában jelent meg, hogy meghallgassa védőjének beszédét. W i n d i s c h g r a e t z herceg feltűnő szívélyességgel üdvözölte a püspököt, akivel kezét fogott. A herceg panaszkodott a püspöknek, hogy gyötrő fájdalmak vannak. U l a i n Ferenc dr., Zadravetz védője egy órán keresztül beszélt. Utána S z t r a c h e főügyész másfélórán át ismertette az affért és kérte, hogy valamennyi terheltet, helyezze vád alá. A tegnapi tárgyaláson már dönteni készült a vádtanács de az elnök megtudta, hogy a védők szeretnének S z t r a c h e n a k reflektálni és ezért erre módot is adtak nekik.

Hétfőn délután és ma a védők válszólnak S z t r a c h e beszédére és így valószínű, hogy döntésre csak szerdán a déli órákban kerül a sor. W i n d i s c h g r a e t z n e k a b o r t ö n b e n k i u j l u t k a t a h a r c t e r e n s z e r z e t t h á t g e r i n c b a n t a l m a i.

Az új városi tanács

megerősítéséig a régi vezetők az ügyeket

Temesvár, március 16.

A városi tanács pénteki szervekedésén megalakított állandó bizottság három tagja C r i s m a r i u dr. vezetésével megjelent a városházán és S a g o v i c i Sámuel dr. városi főjegyző előtt ama kívánságának adott kifejezést, hogy a város közigazgatásának vezetését G e o r g e v i c i L u c i á n dr. főpolgármestertől át akarja venni. S a g o v i c i dr. közölte a küldöttség kívánságát a főpolgármesterrel, aki törvényre és kormányrendeletre hivatkozva a közigazgatást nem adta át. Eljárásának okai felől G e o r g e v i c i L u c i á n dr. főpolgármester a sajtó számára a következő felvilágosítást adta:

— A közigazgatási törvény világosan kimondja, hogy az állandó bizottság végleges megalakulásáig a város ügyeit az eddigi városi tanács vezeti tovább. A végleges megalakuláshoz szükséges az, hogy a belügyminiszter a bizottság összeállítását jóváhagyja. Ennek a jóváhagyásnak, az iratoknak a belügyminisztériumba való megérkezése után tíz napon belül meg kell történnie. Egy másik törvény, amely 1925 december 15-én kelt egy intézkedik, hogy a városok jelenlegi tanácsai az új tanács és polgármester beiktatásáig vezetik a város ügyeit. Hasonlóan intézkedik végre a belügyminiszternek 1926 március 6-án a városok vezetőségeihez intézett körtávirata is, amely kimondja, hogy a városi ügyek vezetése az új tanács hivatalba lépéséig és az új polgármester beiktatásáig az eddigi rend szerint történik.

Eszerint tehát még két hét is eltelt addig, amíg a városi közigazgatás az új tanács kezébe kerül.

A hadügyminiszter súlyos véleménye a Focker-ügyben hozott ítélettel kapcsolatban

Az állam harmincmillió közvetítési díjat fizetett

Bukarest, március 16.

A kamara tegnap délután ülést tartott, amelyen Q i n t u s alelnök elnökölt. B e t e r j e s z t e s r e k e r ü l t a b i r ó i t ö r v é n y m ó d o s í t á s á r ó l s z ó l ó j a v a s l a t. M a d g e a r u a F o c k e r - ü g y b e n i n t e r p e l l á l t. S z e r i n t e a m o s t l e f o l y a t a t o t t p e r b e i g a z o l t a, h o g y a r e p ü l ő g é p k e n é l s z á l l í t o t t a n y a g r o s z v o l t, a m o t o r o k r é g i e k, a z á r p e d i g a k é t s z e r e s v o l t. E z z e l s z e m b e n a z á l l a m h a r m i n c m i l l i o k ö z v e t i t é s i d i j a t f i z e t e t t k i. K e r d e z t e a m i n i s z t e r t, h o g y k i v i s e l i e z é r t a p o l g á r i, e r k ö l c s i é s p o l i t i k a i f e l e l ő s s é g e t? A J u r g e a f é l e t á v i r a t o k t a r t a l m á t f e l t é t l e n ü l n y i l v á n o s s á g r a k e l l h o z n i.

M a r d a r e s c u t á b o r n o k h a d ű g y m i n i s z t e r k i j e l e n t e t t e, h o g y m e g g y ő z ő d é s e s z e r i n t a f e l m e n t e t t t i s z t e k b ű n ő s ö k. A F o c k e r - c é g é s a z á l l a m

között fennforgó ügy polgári per tárgyát képezi. Azzal vádolja H e n t i e s c u t á b o r n o k o t, h o g y ő a r e p ü l ő g é p s z á l l í t á s o k f ő b ű n ő s e.

M a d g e a r u: N e m t a r t j a k i e l é g i t ő n e k a h a d ű g y m i n i s z t e r v á l a s z á t é s a J u r g e a f é l e t á v i r a t o k s ű r g ő s b e m u t a t á s á t k é r i. A h a d ű g y m i n i s z t e r t é v e d é s b e e j t e t t e a l a n t a s a b b t i s z t j e i t é s e l ő b b i k i j e l e n t é s e v e l d e z a v u á l t a a h a d b i r ó s á g o t.

M a r d a r e s c u m i n i s z t e r u j b ó l f e l s z ó l a l t é s h a n g o z t a t t a, h o g y t i s z t e l e t b e n t a r t j a a b i r ó s á g i t é l e t é t, b á r m e g g y ő z ő d é s e a z, h o g y a h a d b i r ó s á g h e l y t e l e n r e n d s z e r t k ö v e t.

E z u t á n á t t é r t a n a p i r e n d r e. A b e r n i e g y e z m é n y r a t i f i k á l á s á t, a n e m z e t i s z i n h á z r ó l s z ó l ó j a v a s l a t o t é s t ö b b k i s e b b j a v a s l a t o t a k a m a r a m e g s z a v a z t a.

A Kispolgári Szövetség akciót indít

a kiskereskedők megfelelő képviselése érdekében a Kereskedők Egyesületében

Temesvár, március 16.

A Kispolgári Szövetség, Temesvárnak ez a legfiatalabb szervezete, zászlajára tűzte a kispolgárok mindenemű érdekeinek támogatását. Ez a legfiatalabb szervezkedés egyúttal a legfürgőbb is, mert rövid létezése óta máris több tanujelét adta életrealóságának. Alig hogy felhangzottak a panaszok, hogy az adókövetések aránytalanul súlyosak, a Kispolgári Szövetség azonnal magáévá tette ezeket a sérelmeket és interveniált az adókövetések méltányosabb intézése tárgyában. Egy másik akciója a Kispolgárok Szövetségének, hogy a kispolgárok érdekeinek képviseletét a Kereskedők Egyesületébe is bevigye. A Kereskedők Egyesülete ugyanis március 28-án tartja évi közgyűlését, amelyen a vezetőség újjáválasztására is sor kerül. A Kispolgári Szövetség oda igyekszik hatni, hogy a vezetőségben a kispolgár-kereskedők megfelelő képviseletet kapjanak.

A Kispolgári Szövetség első közgyűlése — miként arról tegnap beszámoltunk — impozáns keretek között folyt le a Gyárudvar nagytermében, ahol a jelen voltak lelkesedéssel fogadták G r o f s o r e a n K o r n é l d r. hatalmas ekszpozéját. Az alapszabályok megszavazása után megválasztották a központi vezetőséget, valamint az egyes kerületek vezetéséigéit is. A választások eredményét már ismertettük. Ehelyen csak az azóta alakult erzsébetvárosi és rónáci vezetőségek névsorát közöljük.

Erzsébetvárosi vezetőség: elnök G u g g e n b e r g e r G y u l a d r., alelnokok U l á h S á n d o r, H e i m M i k l ó s, titkár G y u l a y J á n o s d r., pénztáros Z á m b ó A u r e l, ellenőrök B e s z p o l e t z K á r o l y é s S z a p p a n o s G y u l a.

Rónáci vezetőség: elnök P o p e s c u I m r e, alelnökök K o p a s z P é t e r é s S c h i f f e r B o l d i z s á r, titkár F a r a g ó K á r o l y, pénztáros W i n g r o n M i h á l y, ellenőrök N a g y M á r k u s é s P a y e r G y ö r g y.

Ezenkívül ebben a két kerületben is számos tagból álló intézőbizottságot választottak. A központi vezetőség pénztárosa P a k y M e n y h é r t l e t t.

Az összes ügyvédek sztrájkolnak

— Az Országos Ügyvédszövetség erélyes állásfoglalása —

Temesvár, március 16.

A nagyváradi és a temesvári ügyvédi kamarák által kezdeményezett és immár tíz napja tartó ügyvédsztrájk döntő fázisba jutott. Az erdélyi és bánági ügyvédi kamarák dékánjai — miként azt megírtuk — szombaton Kolozsvárról érkező levelet tartottak, amelyen egyhanguan elhatározták, hogy a sztrájkot Erdély és Bánág területére március huszonkettedik hatállyal megkezdik. Mielőtt azonban ennek a határozatnak a keresztülvitelére kerülhetett volna a sor, megérkezett a bukaresti Országos Ügyvédszövetség átirata, amelyben elrendeli az egész ország területére az általános ügyvédsztrájkot március tizenhetedikétől kezdettel. Az egységes eljárást illetőleg felkerestük a temesvári kamara dékánját C i g a r e a n u L i v i u s d r.-t, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A kolozsvári érkező levelet magáévá tette a nagyváradi és a temesvári kamarák állásponjtját és mi a legnagyobb elégtétellel vettük tudomásul, hogy az ország egész ügyvédi kara erkölcsileg nekünk adott igazat. Ma érkezett meg az

Országos Ügyvédszövetség átirata, amely megállapítja, hogy az igazságügyminisztériumban a legnagyobb nemtörődomséggel és nembánomsággal kezelik ezt az ügyet és így a szövetség március hó tizenhetedikével elrendelte az országos ügyvédsztrájkot. Így tehát a kolozsvári határozat illuzorikussá válik. Mi, a nagyváradi és a temesvári kamara, nem szakítjuk meg arra a két napra a munkabeszüntetést.

— Sokat hangoztatták, hogy van-e értelme a sztrájknak akkor, amikor a kormány távozása már csak napok kérdése. Azt kell felelnem a közönség tájékoztatása végett is, hogy igen. Mert, ha volt a kormánynak ideje, hogy az utolsó pillanatban az általunk sérelmezett bélyeg és illeték törvényjavaslatot beterjessze, lett volna ideje egy egyszakaszos törvényformájában visszavonni mindazt, amit immár az egész ország ügyvédi kara sérelmez. Tehát a sztrájk elsősorban a mostani kormánynak szól, de intő és figyelmeztető példa akar lenni az új kormánynak is.

Amagarság szervezkedése

Temesvár, március 16.

Csak az utóbbi időben kezdett a magarság ráeszmélni arra, hogy a Magyar Párt megszervezése elodázhatatlan szükség, létező, egyben alapja jövőjének, biztosítéka kulturájának. Örömmel tapasztaltam, hogy a szervezkedés munkája iránt meglehetősen nagy érdeklődés nyilatkozott meg, de mivel egy ízben megbeszélésünket felelőtlenül megzavarták, a szervezkedés körül mutatkozott érdeklődés már megcsappant és bizonyos tartózkodás észlelhető. Már pedig a magyar ember természetében nincsen még a csüggedésnek még a magva sem, mert haladni kíván a kitűzött cél felé még akkor is, ha szenvedni kell. Erre a kitartásra éppen most van szükség, amikor a magyar magára van hagyatva jóakaró és támasz nélkül. Most van az ideje annak, hogy minden jóra való magyar ne csak a Magyar Párt tagjai sorába lépjen, hanem hogy a magarság érdekében a lojalitás és a becsületes hazafiaság keretén belül minden tőle telhetőt elkövessen. Ez nemcsak a magarság érdeke, de egész Nagyromániáé is, hogy a magarság meg legyen jól szervezve. Erről a közelmúltban lezajlott községi választások tettek tanubizonyosságot, amelyek nemcsak a magarságot, de magát a hatalmat is meggyőzhették.

Tóth Sándor.

Tizenöt késszurással

megölte hűtlen menyasszonyát

Kolozsvár, március 16.

A kolozsvári tábla tegnap vonta felelősségre M a r i a n k a J á n o s földművest, aki az elmúlt évben meggyilkolta menyasszonyát, K a l k ó s i A n n á t. M a r i a n k a k a t o n a i i d e j é n e k l e s z o l g á l á s a u t á n v i s s z a t é r t f a l u j á b a é s e k k o r é r t e s ű l t, h o g y k e d v e s e t á v o l l e t t e a l a t t m á s l e g é n n y e l u d v a r o l t a t o t t m a g á n a k. E z é r t f e l e l ő s s é g r e v o n t a a l é a n y t, a k i c s a p o d á r s á g á t n e m i s t a g a d j a, m i r e a f e l b ő s z ű l t l e g é n y t i z e n ö t k é s s z u r á s s a l m e g ö l t e c s a l f a m e n y a s s z o n y á t. A g y u l a f e h é r v á r i t ö r v é n y s z é k e z é r t M a r i a n k á t t i z e n ö t é v i f e g y h á z r a í t e l t e, a k o l o z s v á r i t á b l a p e d i g t e g n a p a z í t é l e t e t t i z e n ö t é v i s ű l y o s b ő r t ö n r e v á l t o z t a t t a á t.

Megszökött egy urileány

mert mozsizínész nő akar lenni

Szabadka, március 15.

D i ó s z e g h y T i b o r, a B á c s m e g y e i N a p i o m u n k a t á r s a m e g s z ö k t e t t e C s i s z é r i N a g y K a t ó t, e g y t e k i t é l y e s s z a b a d k a i b a n k i g a z g a t ó f e l t ű n ő s z é p s é g ű t i z e n n y o l c é v e s l é a n y á t. A n y j á v a l e g y ű t t a l é a n y é p p e n v i v ő l e c k é k e t v e t t, a m i k o r a v i v ő i s k o l a e l ő t t m e g j e l e n t e g y a t ű n D i ó s z e g h y é s m a g á v a l v i t t e a l é a n y t. A s z ö k t e t é s t a f i a t a l é a n y a n y a a z a b l a k b ó l k é t s é g b e e s e t t e n n é z t e v é g i g, d e a p á r e l t ű n é s é t m e g a k a d á l y o z n i n e m t u d t a. A s z é p K a t ó á l l a n d ó a n a m o z i s z i n é s z e t r ő l á b r á n d o z t. S z ű l e i e r r ő l t e r m é s z e t e s e n h a l l a n i s e m a k a r t a k é s e z b i r t a a l é a n y t a r r a, h o g y a z u j s á g i r ő s e g i t s é g e v e l m e g s z ö k j é k. D i ó s z e g h y h á z a s e m b e r. U j a b b v e r z i ó s z e r i n t s é t a k o c s i z á s r a v i t t e a l é a n y t é s e m e ű r ű g y a l a t t e r ő v e l s z ö k t e t t e m e g B é c s b e.

Rejtvények megfejtése

A Déli Hírlap március 7-iki számának gyermekmellékletén közölt rejtvények helyes megfejtése ez: 1. Török, tőr, örök. 2. Kávéház. 3. Eper, per, epe.

Jó megfejtéseket küldtek a következők: Lissy Ilus, Kálmán Béla, Kerekes István, Kosáry Ilka, Stefan János, Hámory Zoltai, Hess Rezső, Kramer Erik, Wirth Margit, Wirth Rózsika, Lambert János, Balkay György, Zündmann István, Csorba Lacika és Töncsi, Haselbeck András, Mednyánszky Mariska, Links Laci, Szász Bandi, Haselbeck Zoltán, Kovács Laci, Brock Klári és Magdus, Taligás János, Garai Tibor, Schiller Emmi.

A megtartott sorsoláznál Mednyánszky Mariska neve jött ki, aki az e heti jutalomkönyvet a Déli Hírlap szerkesztőségében átveheti.

Hírek

A hatvan éves szőke démon
gyerekekkel szerelmeskedett és így őrizte
meg fiatalágát

Színház

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
királyságban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Élve temetik el

ma délben a híres indus csodát,
Thawara Ray fakirt, akinek
csodálatos produkciói eddig sehol
nem látott szenzáció erejével hat-
nak. Thawara Ray tegnap este ér-
kezett meg Temesvárra és két estén
keresztül, kedden és szerdán a
Tiszti Kaszinó termében mutatja be
csudálatos produkcióit. A fakir előadá-
sának híre az orvosok körében is
élénk érdeklődést váltott ki, akik ama-
óhajnak adtak kifejezést, hogy az
indus fakirt produkcióját előtt orvosi
szempontról szeretnék megvizsgálni.
Thawara Ray készséggel eleget tett
az orvosi kíváncsiságnak és ma
délben a Park-szatórium udvarán
bemutatja az eddig nem látott csodá-
tát: az élve eltemetést. A szató-
rium udvarán ásoit másfél méteres
sirba zárt koporsóban elföldelik a
fakirt, aki felőráig marad a sirban.
Ugyanezt a produkciót ma és hol-
nap este megisméli a Tiszti Kaszi-
nóban is, ahol még számos más
mutatványt fog a közönségnek nyuj-
tani.

Jorga hazaérkezett. Bukarestből
jelentik: Jorga professzornak teg-
nap kellett volna megérkezni a fővá-
rosba. Hazaérkezése azonban egy na-
pos késést szenvedett és ezért a nem-
zeti párt végrehajtóbizottsága ma estére
halasztotta el ülését.

Az új pécsi püspök. Budape-
stről táviratozzák: Rómából érke-
zett értesülés szerint a pápa Zichy
Gyula gróf pécsi püspök helyébe,
aki kalocsai érsek lett, Virágh Fe-
renc szekszárdi apátplébánost ne-
vezte ki.

Az utlevélkérvények új ala-
kítása. A belügyminisztérium 13.005
szám alatt rendeletet intézett Temes-
megye prefekturájához, amely szerint
az utlevelek iránti kérvényeket a jö-
vőben a sziguranca rendes láttamozá-
sán kívül a sziguranca vezérfelügyelő-
ségénél is be kell mutatni. Vagyis
Temesvárott nemcsak a rendőrprefek-
tura épületében működő sziguranca-
nál kell az utlevélkérvényeket láttamoz-
tatni, hanem a Temes-Bega vizsza-
bályozó társulat józsefvárosi palotájá-
ban levő vezérfelügyelőségénél is. A
rendelet megemlékezik arról is, hogy
kiskoruk utlevélkérvényéhez csatolni
kell a szülői, illetve gyámi beleegye-
zést, a 18-50 év közötti levő férfiak
pedig igazolni tartoznak, hogy kato-
nai ügyük rendben van.

Bezárták a jásii egyetemet.
Bukarestből jelentik: Az egyetemi
hallgatók a rektor engedélyével gyű-
lést tartottak, amelyen elhatározták,
hogy folytatják a sztrájkot. Az ülés
éjjel egy órakerült véget, utána pe-
dig a diákok a főváros egyes pont-
jain összeverődtek és betörték az
Adeverul és a Lupta szerkesztőségé-
nek több ablakát. Az egyetemi tanács
ma dönt a diákokthoz és a menzák
bezárása ügyében. A jásii egyetemet
tegnap bezárták.

Eltűnt leány. Február hónap
elején eltűnt Kolozsvárról egy B.
Piroska nevű 20 éves zsidóleány. Ma-
gastermetű, barna kórhaju, kékszemű,
markánsarcu, erős, izmos leány. Be-
szél németül és magyarul. Valószínű,
hogy valahol nevelőnőnek állott be.
Ha bárki valami adatot tud róla, kö-
zölje azt a lap szerkesztőségével.

Páris, március 14.

A legvéresebb szenzációt is megsze-
gyeníti az a gyilkosság, amely két nap
előtt a franciaországi Amiensben tör-
tént. Raymond Lajos tizenöt éves
gimnazistát az utcán leszurta egy Lu-
cien Benet nevű fiatalember, mert fél-
tékenykedett reá. A gyilkoságnak in-
kább az előzményei és az a nő adja
meg az érdekességet, aki miatt a
tragédia történt.

A gyilkos ugyanis barátja volt egy
Rose Manée nevű nőnek, aki ugyan-
akkor a szerencsétlen kis gimnazistá-
val is szerelmi viszonyt folytatott. A
rendőrségen az még harminc évesnek
látszó szőke nő először semmiképp nem
akarta megmondani, hogy hány éves,
végre nagy pirulások közepette kijel-
entette, hogy 1869-ben született és így
jelenleg közelebb jár a hatvan évhez,
mint az ötvenhez. Ez a
tekintélyes kor
azonban semmiképp nem akadályozta

Színészből — méltóságos
ur. Budapestről jelentik: Hegedűs
Gyula színművészt, a Vigszínház volt
kiváló tagját, mint a zeneművészeti
főiskola tanárát a hatodik fizetési osz-
tályba nevezték ki. A kinevezés méltó-
ságos címmel jár.

A francia-török megegyezés.
Párisból táviratozzák: A francia kor-
mány értesítette a törököket, hogy
csak abban az esetben van módjában
ratifikálni az Angorában kötött török-
francia konvenciót, ha Törökország
lemond a megállapodás ama pont-
járól, — amely megengedi, hogy egy
harmadik hatalommal való háborus
konfliktusa esetén a Bagdad-vasut
szíriai vonalát igénybe vehesse.

A Glória dalegyület zászló-
szentelése. A Glória dalegyesület,
amely tavaly a marosvásárhelyi orszá-
gos versenyen első díjat nyert, ebben
az esztendőben zászlószentelési ünne-
pet tart. A zászlószentelést, melyre
Románia valamennyi dalárdáját meg-
hívják, a nyáron fogják megtartani.
A zászlóanyai tisztet Brebera Ven-
celné, a dalegyesület elnökének neje,
fogja betölteni, akit erre a Glória
küldöttségileg kért fel.

Tűzoltók gyűlése. A vármegyei
tűzoltószevetség tegnap Vidrighin
Sztán vízvezeteki igazgató elnöklete
alatt a városháza nagytermében gyű-
lést tartott. Elhatározták, hogy a tűz-
oltószevzetek hivatalos nyelve a ro-
mán lesz, a vezényszó azonban olyan
lesz, amilyen nemzetiségű az egyes
középségek tűzoltósága. Egyben egysé-
ges tűzoltói egyenruha mellett is fog-
laltak állást. Azután a temesvári négy
önkéntes tűzoltóparancsnokság tartott
közgyűlést. Elhatározták, hogy a vá-
rosnál közbenjárják, hogy a városi
tűzoltóságtól visszakaphassák helyisé-
geiket és felszereléseiket.

Csudálatos szemoperáció. A temesvári
kórházban megoperáltak egy huszonkét éves
fiatalembert, aki csecsemő kora óta volt vak.
A fiatalember teljesen jól lát és mikor először
kiengedték az utcára, kijelentette: sokszor et-
tem finom felvágottat, amelyről azt mondták,
hogy Fa Mihály hentesmester készíti. Most
aztán magam is megézem Fa Mihály Telek-
ház-téri és Mária melletti üzleteit és veszek
ott felvágottat.

Eladta a barátja óráját. Megir-
tuk, hogy Safirescu vizsgálóbíró
letartóztatta Szladányi Tibor dro-
guistát, mert barátjának az arany-
óráját annak tudta és beleegyezése
nélkül potom árért eladta. A bűnös
fiatalember letartóztatását a temesvári
törvényszék Athanasiu-tanácsa is
jóváhagyta.

„Ha egészségét meg akarja őrizni,
leghelyesebben cselekszik, ha száját
FARMODONI fogkrémrel és száj-
vízzel ápolja, miáltal megakadályozza
a fertőző bacillusoknak a szervezetbe
való jutását.“

Pénztárnoknő

forgalmas üzlethez (kaucióképes) azonnali be-
lépésre felvétetik. „Szorgalmas“ jellegre aján-
latokat a kiadó továbbít. 372

meg őt abban, hogy — mint kiderült
— a város fiatalágának legalacsó-
nyabb évfolyamaival tartson fenn ben-
ső viszonyt.

A rendőri nyomozás megállapította,
hogy az idült szőke démon egészen
fiatal korában a párisi opera balletjé-
ben szerepelt, ahonnan egy orosz
nagyherceg karján
libegelt el mint annak barátja. A
viszony azonban csakhamar megsza-
kadt, mert a nagyherceg rájött, hogy
barátja már az első napokban
tizenöt-tizenhat éves fiukkal csalta
meg. Rosé Manée később is talált még
gazdag barátokat, de ezek mindig
egy-egy serdülő fiu miatt hagyták ott.
Ez volt Rose Manée

legnagyobb szenvedélye.
A rendőrségen elmondta, hogy csak
így tudta fenntartani fiatalágát és
csak így érte el, hogy most majdnem
hatvan éves korában is alig látszik
harmincnek.

Felhívás. A nyugdíjasok szövet-
sége értesíti az összes tagjait, hogy
március hó 28-án, vasárnap délelőt,
10 órakerült az Elite kávéház feletti
Polgári körben rendes közgyűlést tart,
melyen a tagok szives megjelenését
kéri.

A multság vége. Tegnap este
tiz óra körül véres verekedés folyt le
a józsefvárosi Korona-szálló pincebéli
korcsmájában. Csokola János, hu-
szonhat éves vasutas több társával
összeszólkkozott, a vitából tettelegessé-
g támadt és Csokolat úgy össze-vissza-
verték, hogy a fején, háján több helyen
igen komoly sérüléseket szenvedett.

Addig bőjtölt, mig belehalt.
Sopronból jelentik: Kovács Kálmán,
harminchárom éves atlétaeremű fő-
hadnagy, a mult héten meghalt. A
páratlan erejű, nagy testű ember egy
év előtt áttért a Bicsérdi-életmódra,
kovásztalan kenyeret evett, forralatlan
tejet ivott, főleg gyümölcscsal táplál-
kozott és a hét három napján bőjtölt.
Hozzá tartozói hiába akarták lebeszél-
ni, Kovács megmaradt életmódja mellett,
végre is kórházba kellett szállítani,
mert már jártányi ereje sem volt.
Most kinos szenvedés után meghalt.

Kettévágta a vonat. Aradról
jelentik: Balázs István ötvenéves
vasuti fékező, öngyilkos szándékból
két mozgásban lévő teherkocsi közé
vetette magát és a kerekek a szeren-
csétlen ember testét derékban ketté
vagták.

A Lloyd-tavernában Bob Hop-
kins és Tom a világhírű négerduett
mától kezdve új számokkal lépnek fel.

Híres festőművészek eredeti
olajfestményeit és kvalitásos porcellá-
nokokat legolcsóbban az «Atheneum»-
ban vásárol.

Hét év mulva meghalt a vő-
legénye után. Budapestről jelentik:
Az egyik szállodában öngyilkos lett
Swab Erna, özvegy Swab Lajosné
békésmegyei nagybirtokos leánya. Az
életunt leány ünnepeit budapesti szép-
ség volt, aki hét éve gyászolta a
háboru végén elesett vőlegényét.
Szive nem tudott megvigasztalódni
kedélyét buskomorság fogta el és ez
volt öngyilkosságának közvetlen oka,

A Pátria kávéház teljesen át-
alakított, modern izléssel berendezve,
elsőrendű művészi zenekar mellett
csupán a közönség részére a modern
táncok vonzó helyisége.

Eladunk
hosszu részletre a gyárvá-
rosi homokszedők mellett
olcsó házhelyeket
Fatelepuánk téglá- és cserép-
raktárunk a helyszínen. Épi-
tészeti irodánk részletre
főlépíti. Tervek, költség-
vetések és kézi téglaprés
ingyen áll rendelkezésre
Kardos-telep Intézősá-
gánél Belváros, Str. Prima-
ria (Városház-utca) 16 sz.

Két előadás a magyar színház-
ban. Az Arad-temesvári társulat tegnap
délután a Miss Lilian című vigjátékot
mutatta be, amelyben a szerző azt
taglalja, hogy a mai lány minden mo-
dernsége mellett is szentimentális.
Táray Böske alakította a címszerepet.
A vonzó, naiv és okoskodó tizenyolc
éves leányt élethűséggel ábrázolta.
Mint mindig, most is rokonszenves
volt Mészáros Béla. Az esti előadás
a társulat Gilbert operettjét: A nagy nőt
hozta színre. A három női főszereplő
Horváth Mici, Betegh Bébi és
M. Barna Anci jókedvűen, frissen
játszották szerepüket. Szücs Laci pom-
pás alakítást nyújtott. A rendezés ki-
fogatlan munkája Jakabffy Dezső
érdeme volt.

Művészet
A Zenebarátok
szimfonikus hangversenye
Temesvár, márc. 16.

Az idei hangversenyszezon leg-
nagyobb eseménye zajlott le tegnap
este a Tiszti Kaszinó termében. Ami-
hez híres karmesterek is csak félve
nyultak és így alig-alig szerepelt hang-
versenyek műsorán, Tschaikowszky
negyedik szimfóniája, ez a komplikált
szerkezetű alkotás volt a tegnapi est
fénypontja. Derék filharmonikus gár-
dánk annyi meleg siker után nagy
lelkességgel fogott hozzá a csaknem
legyőzhetlen nehézségű mű előadásá-
hoz és ha ez nem is sikerült, mint
máskor, a művészi interpretálás teljes
kiegyenlítetttségével, vállalkozásuk és
önfeláldozó kulturmunkájuk a leg-
nagyobb dicséretet érdemli. Az elis-
merés szól elsősorban Neubaue r
Gidának, a mű derék betanítójának,
aki nem volt eddig még nehezebb
feladat elé állítva. Hogy becsülettel,
lelkességgel vezette ki gárdáját ebből
a nehéz vállalkozásból, az ő jeles mű-
vészi kvalitásainak fokmérője. Az est
az ismert Ruy-Blas nyitánnyal kez-
dődtött. Szolistája a bukaresti ünnepeit
zongoraművésző Cela Delavrancea
volt, aki Liszt Szent Ferenc legendáját
annyi művészi megértéssel és tudással
adta elő, hogy méltán illeszkedett a
tegnapi est kultursikerének keretébe.
—cs.

A Blaha ünnepség, amely
március hó 24-én, este kilenc órai
kezdettel lesz a Tiszti Kaszinóban
megtartva, S. Weiss Ion zongora-
művésző, aki a Jadlowker-hangver-
senyen szóló számaival előnyösen
tűnt föl, Liszt Ferenc Petrarca-szo-
nettjét adja elő zongorán. Elővétel-
jegyek a Banat hírlapírodában vál-
thatók.

A Zenebarátok Társasága
márc. 27-én tartja Kamará-estélyét a
Tomm-quartettel. Előjegyzések a «Ba-
nat»-nál.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel
5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei.
Álláskeresőknek 25 százalék engedmény.
Dij előre fizetendő.

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Min-
den megbízás eredményéért garánt. Cé-
gjelzéstelen levelezés. „Amor“ Timisoara, I.,
Gen. Praporgescu 7.

Csapágyakat, közlőműveket, fali- és függő-
gymákat, kapcsolókat legelőnyösebben szállít
Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Magas fizetéssel tanonc felvétetik, Csernás
szerelő Gyárváros, Fő-utca 32.

Irodai kezdő munkaerő kerestetik. Ajánlat
„Jó számoló“ alatt a kiadóba kéretik.

Lapkihordó felvétetik a Déli Hírlap kiadó-
hivatalában.

Friss dunai és
eleven halak
mindig kaphatók saját halászat-
ból. Rendeléseket elfogad
Czárán Janos
halászmester, Preyer-utca 11.

Timisiana Takaré- és Hitelbank

R.-T. Timisoara

Meghívó.

Az alapszabályok 8. §-a értelmében a „Timisiana“ Takaré- és Hitelbank R.-T.

41. rendes évi közgyűlését

Timisoarára az intézeti ülésterembe 1926 március 26-ra, péntekre, összehívjuk.

Naplirend:

1. Közgyűlés megnyitása és megalakulása.
2. Az 1925. évi mérleg előterjesztése. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
3. Az 1926. évi szelvények megállapítása.
4. A felügyelőbizottság választása.

Timisoara, 1926 március 6.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: A részvényesek csak azon részvények, nyugták vagy ideiglenes címletek után gyakorolhatják szavazati jogukat, amelyek március 24-ig az alapszabályok értelmében a következő intézeteknél helyeztetek letétbe:

- „Timisiana Takaré- és Hitelbank“ Timisoara és valamennyi fiókintézeténél.
- „Banca Generala a Tarii Românești“, Bucuresti, Cluj és Brasov.
- „Victoria Hitelintézet és Takarékpénztár“, Arad.
- „Albina Hitelintézet és Takarékpénztár“, Sibiu és Lugoj.
- „Banca Granitei R.-T.“ Caransebes.

Vagyon	Mérlegszámla 1925 december 31-én			Teher		
Pénztárkészletek: Készpénz	54,120.783-90			Részvénytőke	30000000	—
Bankkövetelések	8,916.877-36			Tartalékalap	15,341.644-25	
Idegen pénznemek	466.257-85	63503919	11	Kétes követelések tartalékalapja az adó-törvény 32. §-a alapján	2,000.000—	17341644 25
Váltótárca:				Nyugdíjalap		1356271 07
Bankszerű váltók	127,669.125-49			Betétek takarékkönyvekre	236,609.161-34	
Bankszerű váltók jelzálog fedezettel	51,003.299-21	178672424	70	Betétek folyószámlára	64,080.095-88	300689257 22
Folyószámlatartozások		144819737	16	Visszleszámított váltók a Banca Națională a României-nél		29321700 —
Folyószámlatartozások idegen valutákban		66463900	63	Hitelezők idegen valutákban		64156047 78
Különféle adósok		736672	55	Különböző hitelezők		44116925 14
Állampapírok és részvények		41982583	16	Kezességek	5,180.000—	
Intézeti házak és földek		1	1	1925. évi tiszta nyereség		9197393 85
Leltár		1	1			
Kezességek	5,180.000—					
		496179239	31			496179239 31

Tartozik	Veszteség- és nyereségszámla 1925 december 31-én			Követel		
Fizetések, lakbérátalányok, üzleti költségek, portók, bér stb.	10642414	37		Kamatok és jutalékok, devizákban és idegen értékekben, valamint különféle jövedelmek	22399343	43
Adók és illetékek	559535	21				
Leírások:						
Kétes követelések tartalékalapjára az adó-törvény 32. §-a alapján	2000000	—				
1925. évi tiszta nyereség	9197393	85				
	22399343	43			22399343	43

Timisoara, 1925. december 31.

Dr. Aurel Cosma s. k.
elnök

A könyvelésért:
Constantin Ardelean s. k.
igazgató — Expert contabil.

Megvizsgálta és rendben találta

a felügyelőbizottság:

Gherasim Sârbu s. k., elnök

Dr. Pavel Obădeanu s. k.

Dr. Patriciu Tiucra s. k.

Romulus Anghelescu s. k.

Ing. Cornel Horia s. k.
Dr. Pavel Nicolaevici s. k.

Cornel Pincu s. k.
Dr. C. C. Moteanu s. k.

George Birăescu s. k.
Dr. Paraschiv Licaretiu s. k.

„Helicon“ könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.